

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 10. november 2020
(OR. en)

12750/20

PI 73

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 12339/20

Teema: Intellektuaalomandi poliitika ja tööstusdisainilahenduste süsteemi
läbivaatamine liidus
- Nõukogu järeldused (10. november 2020)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järeldused intellektuaalomandi poliitika ja tööstusdisainilahenduste süsteemi läbivaatamise kohta liidus, mis võeti 10. novembril 2020 vastu kirjaliku menetluse teel.

**Nõukogu järeldused intellektuaalomandi poliitika ja
tööstusdisainilahenduste süsteemi läbivaatamise kohta liidus**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU:

1. TULETADES MEELDE

- Euroopa Ülemkogu 2019. aasta märtsi järeldusi,¹ milles kutsutakse komisjoni üles esitama pikaajaline visioon ELi tööstuse tulevikust;
- nõukogu 2019. aasta mai järeldusi „ELi tööstuspoliitika strateegia: visioon aastaks 2030“², milles tunnistati, et hästitoimiv ja efektiivne intellektuaalomandiõiguse süsteem on võtmetähtsusega edasise arengu ja kasvu jaoks, ning tuletati meelde, et on ülioluline jätkata Euroopa intellektuaalomandi raamistike arendamist, parandamist ja ajakohastamist, tagamaks et ideid ja leiutisi saab efektiivselt välja töötada ja turule tuua, eelkõige VKEde poolt ja nende jaoks, millest saavad kasu Euroopa majandus ja ühiskond tervikuna;
- komisjoni 10. märtsi 2020. aasta teatist „Euroopa uus tööstusstrateegia“, milles teatati intellektuaalomandi tegevuskava väljatöötamisest, et hinnata vajadust ajakohastada õigusraamistikku, tagada intellektuaalomandi arukas kasutamine ja võidelda paremini intellektuaalomandi vargustega, kuna arukas intellektuaalomandi poliitika on oluline, et aidata ettevõtetel kasvada, luua töökohti ning kaitsta ja arendada seda, mis muudab need ainulaadseks ja konkurentsivõimeliseks;

¹ Dok EUCO 1/19.

² Dok 9706/19.

- komisjoni 10. märtsi 2020. aasta teatist „VKEde strateegia kestliku ja digitaalse Euroopa kujundamiseks“, milles teatati, et peatselt valmivas intellektuaalomandi tegevuskavas esitatakse meetmed, mille eesmärk on muuta intellektuaalomandi süsteem VKEde jaoks tõhusamaks. Muu hulgas võetakse meetmeid, et lihtsustada intellektuaalomandi registreerimise menetlusi (näiteks tööstusdisaini käsitlevate ELi õigusaktide reformimise kaudu), muuta kättesaadavamaks strateegilised intellektuaalomandialased nõustamisteenused (näiteks muutes sellise nõustamise kättesaadavaks igasuguses teadus- ja arendustegevuse rahastamises, mis toimub ELi tasandil) ning hõlbustada intellektuaalomandi kasutamist juurdepääsuks rahastamisvõimalustele;

Tõhus ja tasakaalustatud intellektuaalomandi kaitse süsteem

2. TERVITAB hiljutist intellektuaalomandi tegevuskava teekaarti käsitlevat konsultatsiooni ja VÕTAB TEADMISEKS selle konsultatsiooni tulemused;
3. TUNNISTAB, et Euroopa innovatsiooni ja loovuse edendamine on COVID-19 pandeemia kontekstis muutunud veelgi olulisemaks ning see on võtmetähtsusega vahend ELi majanduse taastamiseks ja kestlikumale majandusele kaasaaitamiseks digitaalajastul;
4. LEIAB, et Euroopa innovatsiooni ja loovuse edendamine ning eelkõige teadusuuringute tulemuste turuleviimine on COVID-19 pandeemia tingimustes muutunud veelgi olulisemaks ning et sellega seoses on intellektuaalomandi õigustel ning teadusuuringute ja innovatsiooni tulemuste ülekandmisel majandusse oluline roll ülesehitusprotsessis ja ELi ettevõtete vastupanuvõime parandamisel; VÕTAB seetõttu huviga TEADMISEKS komisjoni 30. septembri 2020. aasta teatise „Uus Euroopa teadusruum teadusuuringute ja innovatsiooni jaoks“³;

³ Dok 11400/20.

5. TUNNISTAB immateriaalse majanduse ja uute tehnoloogiate esilekerkimisest tulenevaid väljakutseid ja võimalusi; RÕHUTAB intellektuaalomandi ja ärisaladuste kaitse tugeva, tõhusa, läbipaistva ja tasakaalustatud süsteemi tähtsust ning vajadust sidusa üldstrateegia järele, et tagada innovatsiooni kaitse ja õiglane juurdepääs sellele, tagamaks, et kõik ELis asutatud äriühingud, sealhulgas väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, saavad oma intellektuaalomandit tõhusalt ära kasutada ja kasutada uusi tehnoloogiaid, nagu tehisintellekt, 3D-printimine ja plokiabel; TUNNISTAB nn roheliste patentide tähtsust keskkonnasäästlike tehnoloogiate edasiarendamisel;
6. KUTSUB liikmesriike ÜLES ühendama oma jõupingutused, et tugevdada Euroopa innovaatilist tulemuslikkust ja tagada, et Euroopa kasutaks võimalikult hästi ära nii oma uuenduslikku ja loovat potentsiaali kui ka oma suurepäraseid teadusuuringuid;
7. INNUSTAB komisjoni kiiresti esitama väljakuulutatud intellektuaalomandi tegevuskava, mis sisaldab algatusi intellektuaalomandi kaitse tõhustamiseks, sealhulgas seoses täiendava kaitse tunnistuse süsteemiga, ja taskukohasemaks muutmiseks, eelkõige ELi väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks, ning intellektuaalomandi tõhusa jagamise edendamiseks, eelkõige selliste elutähtsate elementide osas nagu standardi rakendamiseks olulised patendid, tagades samal ajal piisava ja õiglase hüvitise;

Biotehnoloogia

8. TULETADES MEELDE oma 20. veebruari 2017. aasta järeldusi taimede patentsuse kohta⁴ ja eelkõige oma üleskutset liikmesriikidele kui Euroopa Patendiorganisatsiooni liikmetele toetada organisatsiooni tegevuse ühtlustamist nimetatud nõukogu järeldustega; TERVITAB Euroopa Patendiameti laiendatud apellatsioonikoja 14. mai 2020. aasta arvamust G 3/19, milles jõutakse järeldusele, et taimede või loomade tootmiseks kasutatavate olemuselt bioloogiliste meetodite patentsuse puudumine laieneb ka taimsetele või loomsetele saadustele, mis on saadud üksnes selliste meetodite abil;
9. TERVITAB Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide vahel toimuvat viljakat arutelu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/44/EÜ üle, mis käsitleb taimede või loomade tootmiseks kasutatavate olemuselt bioloogiliste meetodite ja selliste meetodite abil saadud saaduste patentsust, eesmärgiga saavutada põhjalikum arusaamine direktiivist ja Euroopa patendikonventsiooni vastavatest sätetest;

Geograafilised tähised

10. TERVITADES päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid käsitleva Lissaboni kokkuleppe Genfi redaktsiooni jõustumist 26. veebruaril 2020; TUNNISTADES vajadust tugevdada ELi geograafiliste tähiste kaitsesüsteeme; VÕTTES TEADMISEKS Euroopa Parlamendi 6. oktoobri 2015. aasta resolutsiooni⁵; ON VALMIS KAALUMA mittepõllumajanduslike toodete *sui generis* kaitse süsteemi kehtestamist, tuginedes selle võimalike kulude ja tulude põhjalikule mõjuhinnangule;

⁴ Dok 5808/17.

⁵ 2015/2053(INI).

Intellektuaalomandi jõustamine

11. TULETADES MEELDE oma 12. märtsi 2018. aasta järeldusi intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta⁶ ning VÕTTES TEADMISEKS 14. augustil 2020 esitatud kahe aruande tulemused, millest esimene käsitles võltsitud kaupade internetimüüki käsitleva vastastikuse mõistmise memorandumi toimimist ning teine internetireklaami ja intellektuaalomandi õigusi käsitleva vastastikuse mõistmise memorandumi toimimist;
12. MÄRGIB MUREGA, et olenemata sidusrühmade vabatahtlikust koostööst, nt võltsitud kaupade internetimüüki käsitleva vastastikuse mõistmise memorandumi kontekstis, pakutakse internetipõhistes kauplemiskohtades endiselt lubamatult suurt hulka võltsitud kaupu, sealhulgas neid, mis ohustavad tarbijate tervist ja ohutust, mis näitab vajadust tõhustatud koostöö järele, et võidelda võltsimise vastu digitaalses ELis;
13. INNUSTAB komisjoni:
 - esitama koostöös liikmesriikide ja intellektuaalomandiga seotud õigusrikkumiste Euroopa vaatluskeskusega riikide kaupa andmeid võltsimise ja piraatluse taseme kohta, et veelgi suurendada võltsimise ja piraatluse vastu võitlemise algatuste, sealhulgas vastastikuse mõistmise memorandumite tõhusust,
 - kehtestama põhimõtted, et veelgi tõhustada kolmepoolset koostööd õiguste omanike, vahendajate ja õiguskaitseasutuste vahel, et töötada välja tõhusad võltsimisvastased strateegiad, ning
 - tegema ettepanekuid meetmete kohta, millega nõutakse digitaalsetelt platvormidelt ja teistelt veebimajutusteenuse pakkujatel proportsionaalsete meetmete võtmist võltsingute suhtes, tehes seda kooskõlas nõukogu järel dustega Euroopa digituleviku kujundamise kohta⁷;

⁶ Dok 6681/18.

⁷ Dok 8711/20.

Disainilahendused

14. TERVITADES tööstusdisainilahenduse õiguskaitsset käsitlevate ELi õigusaktide hindamist, mis käivitati 2014. aastal;
15. TULETADES MEELDE kõnealuse hindamise raames läbi viidud kahe uuringu tulemusi, nimelt 2015. aasta uuring „Euroopa tööstusdisainilahenduste majanduslik ülevaade“ ja 2016. aasta uuring „ELi tööstusdisainilahenduste kaitse õiguslik ülevaade“;
16. VÕTTES TEADMISEKS 12. veebruari 2020. aasta uuringu „Tööstusliku 3D-printimise arengu mõjud intellektuaalomandi valdkonnas“ tulemused;
17. TERVITADES 3. juulil 2018 toimunud avalikku konsultatsiooni, mis käsitles disainilahenduste kaitse alaste ELi õigusaktide hindamise tegevuskava, ning 2018. aasta detsembrist 2019. aasta aprillini toimunud avalikku konsultatsiooni, mis käsitles disainilahenduste kaitse alaste ELi õigusaktide hindamist, ning VÕTTES TEADMISEKS nende konsultatsioonide tulemused ja intellektuaalomandi ametitele suunatud küsimustiku tulemused, mis esitati komisjoni tööstusomandipoliitika eksperdirühmale 9. detsembril 2019;
18. VÕTTES TEADMISEKS disainilahenduste kaitset käsitlevate ELi õigusaktide hindamise tulemused;
19. TUNNISTADES asjaolu, et kuigi enamik ühenduse disainilahenduste kaitse süsteemi kasutajaid on süsteemi ning ühenduse, riikliku ja piirkondliku disainilahenduste kaitse kooseksisteerimise põhimõtte suhtes positiivsed, osutasid peaaegu pooled avalikus konsultatsioonis osalenutest disainilahenduste kaitset käsitlevate ELi õigusaktide soovimatutele tagajärgedele või puudustele ning nägid vajadust seda tulevikus toimuva läbivaatamise käigus täiustada ja viimistleda, võttes arvesse vajadust tasakaalustatud seose järele ühenduse, riiklike ja piirkondlike disainilahenduste kaitse süsteemide vahel;
20. TUNNISTADES, et riiklik ja piirkondlik disainilahenduste kaitse vastab jätkuvalt suure hulga taotlejate vajadustele ning et seetõttu jääb riiklik ja piirkondlik disainilahenduste kaitse nende taotlejate jaoks üheks võimaluseks;

21. KUTSUB komisjoni ÜLES esitama ettepanekud nõukogu 12. detsembri 2001. aasta määruse (EÜ) nr 6/2002 (ühenduse disainilahenduse kohta) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 1998. aasta direktiivi 98/71/EÜ (disainilahenduste õiguskaitse kohta), millega ühtlustatakse tööstusdisainilahendusi käsitlevaid liikmesriikide õigusakte, muutmiseks koos põhjaliku ja põhjaliku mõjuhinnaanguga, et ajakohastada ELi disainilahenduste kaitse süsteeme ja muuta disainilahenduste kaitse atraktiivsemaks üksikutele projekteerijatele ja ettevõtjatele, eelkõige VKEdele.

MUUTMISEL TULEKS KÄSITLEDA JA KAALUDA JÄRGMIST:

- muudatused ja muud meetmed, mille eesmärk on toetada ja tugevdada ühenduse, riiklike ja piirkondlike disainilahenduste kaitsesüsteemide vastastikust täiendavust,
- disainilahenduste süsteemi kättesaadavuse parandamine, selgitades ja arendades kaitse sisu ja nõudeid, tagades suurema õiguskindluse ning ühise arusaama toote määratlusest ja selle elementidest, laiendades praegust toote mõistet, et võimaldada kaitsta uusi kujunemisjärgus disainilahendusi,
- võimalused ja mõju, mis tulenevad uutest tehnoloogiatest, mis pakuvad uusi viise disainilahenduste tootmiseks, kasutamiseks ja jagamiseks, näiteks tööstuslik 3D-printimine, ning võimalik vajadus kohandada raamistikku vastavalt uutele tehnoloogiatele,
- täiendavad jõupingutused erinevuste vähendamiseks liidu disainilahenduste kaitse süsteemis, näiteks ühtlustades eelneva kasutamise õiguse ja selgitades tootenimetuse asjakohasust disainilahenduse kaitse ulatuse seisukohast, sealhulgas tavade edasise ühtlustamise kaudu, mida edendab Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (EUIPO),

- disainilahenduse kujutise nõude kohandamine, et hõlbustada disainilahenduste kaitse kättesaadavust ja tagada taotlejatele õiguskindlus, eesmärgiga muuta need tulevikukindlaks seoses kujunemisjärgus tehniliste edusammudega, nagu erivahendite väljatöötamine kujutiste otsimiseks, et uurida varasemat kunsti,
- disainilahenduste kaitse tugevdamine ja tõhusam võitlus võltsimise vastu, võimaldades õiguste omajatel takistada kolmandatel isikutel vedada läbi liidu territooriumi disainilahendust rikkuvat kaupa, mis ei ole ette nähtud liidu turule laskmiseks,
- võimalused ühtlustada norme, mis käsitlevad parandamise eesmärgil kasutatavate keerukate toodete koostisosasid, sealhulgas võimalus viia siseriiklikud eeskirjad vastavusse ühenduse disainilahenduste korraga, aidates sellega kaasa parandamiseks kasutatavate varuosade ühtse turu väljakujundamisele ELis, ning
- meetmed, millega muuta nõukogu määrus (EÜ) nr 6/2002 ja direktiiv 98/71/EÜ asjakohasel määral sidusaks kaubamärke käsitlevate liidu õigusaktide 2017. aasta reformiga, eelkõige selleks, et lihtsustada ja ühtlustada EUIPO hallatavaid menetlusi, suurendades seeläbi ka prognoositavust ja vähendades kasutajaskonna koormust, säilitades samal ajal EUIPO töö ja otsuste praeguse kõrge kvaliteedi.
